

Odluka:

PŽ 2566/2024-2

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ 2566/2024-2

Datum odluke: 12.11.2024

Vrsta odluke: Presuda

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb
Poslovni broj: PŽ-2566/2024-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Raoula Dubravca, predsjednika vijeća, Lenke Čorić, suca izvjestitelja i Ivane Mlinarić, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Stečajna masa iza T. E. d.o.o. u stečaju, A1, OIB B1, kojeg zastupa punomoćnik I. Š., odvjetnik u Zagrebu, protiv tuženika T. N. d.d. u stečaju, Novaki, A1, OIB B2, kojeg zastupa stečajni vjerovnik/osporavatelj A. R. d.o.o., A3, OIB B3, kojeg zastupa punomoćnik A. I., odvjetnik u Rijeci, radi utvrđenja osnovanosti osporene tražbine, odlučujući o tuženikovoju žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1867/2022-9 od 2. siječnja 2023., na sjednici vijeća održanoj 12. studenog 2024.

p r e s u d i o j e

Odbija se tuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1867/2022-9 od 2. siječnja 2023.

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1867/2022-9 od 2. siječnja 2023. utvrđena je osnovanom tužiteljeva tražbina drugog višeg isplatnog reda u iznosu od 126.370,08 kuna, u stečajnom postupku koji se vodi nad tuženikom pred Trgovačkim sudom u Zagrebu poslovni broj St-2664/2018 i naloženo trgovačkom društvu A. R. d.o.o., A3, OIB B3, da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 15.103,00 kn/2.004,51 eura sa zateznim kamatama od 2. siječnja 2023. do isplate po stopi propisanoj za ostale odnose.

2. Tuženik je protiv presude pravovremeno izjavio žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi najprije izlaže tijek postupka,

navodi dijelove obrazloženja prvostupanjske presude i zaključuje kako je potpuno pogrešno stajalište suda prema kojem tužitelj ima pravni interes za utvrđivanje svoje tražbine u ovom parničnom postupku iako je prije pokretanja postupka imao izjavu osporavatelja kojom otklanja osporavanje na temelju koje je mogao u stečajnom postupku tražiti ispravak tablica ispitanih tražbina. Dalje, u žalbi izlaže relevantne odredbe Stečajnog zakona o utvrđivanju i osporavanju tražbina stečajnih vjerovnika, kao i pravu vjerovnika da traži ispravak tablica iz kojih po njegovom mišljenju proizlazi da tužitelj nema pravni interes za vođenje ove parnice. Stoga smatra da postupanje tužitelja predstavlja školski primjer zlorabotrebne prava na podnošenje tužbe jer je znao da je osporavanje njegove tražbine otklonjeno, ali umjesto da je zatražio ispravak tablice ispitanih tražbina od stečajnog suda, podnio je bespredmetnu tužbu radi utvrđenja osnovanosti njegove tražbine. Tvrdi kako je prvostupanjski sud omogućio takvu zlorabotu i umjesto da tužbu zbog nedostatka pravnog interesa odbaci, „kažnjava“ tuženika obvezujući ga na plaćanje troškova parničnog postupka koje u trenutku podnošenja tužbe tuženik uopće nije prouzročio. Glede same odluke o troškovima postupka tvrdi kako je prilikom njenog donošenja prvostupanjski sud bio dužan pravilno ocijeniti je li tuženik u trenutku podnošenja tužbe dao povoda za tužbu, odnosno je li po načelu krivnje dužan snositi troškove parničnog postupka, te takvu odluku valjano i dostatno obrazložiti. U prilog nepostojanja pravnog interesa tužitelja za vođenje ove parnice poziva se na stajalište Vrhovnog suda Republike Hrvatske u odluci poslovni broj RevT-288/2015-2 od 18. listopada 2016. Predlaže da ovaj žalbeni sud uvaži žalbu i odbaci tužbu, te naloži tužitelju da tuženiku nadoknadi parnične troškove ili da preinači odluku o troškovima postupka tako da tužitelju naloži da tuženiku nadoknadi parnične troškove. Traži naknadu troškova žalbenog postupka.

3. Tužitelj nije podnio odgovor na žalbu.

4. Žalba je neosnovana.

5. Pobjana presuda je ispitana na temelju odredbe članka 365. stavka 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19 i 80/22; dalje u tekstu: ZPP) u granicama razloga određenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava (članak 356. ZPP-a).

6. Predmet spora je utvrđenje osnovanosti tužiteljeve tražbine u iznosu od 126.370,08 kuna kao tražbine drugog višeg isplatnog reda koja je osporena u stečajnom postupku koji se vodi nad tuženikom. Tuženik se protivio tužbenom zahtjevu tvrdnjama koje uglavnom ponavlja u žalbi.

7. Iz obrazloženja pobijane presude i podataka u spisu razvidno je da je stečajni upravitelj tuženika priznao tužiteljevu tražbinu, ali je vjerovnik društvo H. G. d.o.o., pravni prednik društva A. R. d.o.o., na ročištu za ispitivanje tražbina osporio tužiteljevu tražbinu u cijelosti, pa je rješenjem stečajnog suda tužitelj, kao vjerovnik osporene tražbine za koju ne postoji ovršna isprava, upućen na parnicu protiv stečajnog dužnika, kao tuženika, radi utvrđivanja osnovanosti osporene tražbine i određeno da u toj parnici stečajnog dužnika zastupa osporavatelj tražbine. Budući da su time ostvarene pretpostavke za podnošenje tužbe za utvrđenje tražbine iz članka 266. stavka 2. Stečajnog zakona, prvostupanjski sud je ocijenio da tužitelj, protivno tvrdnjama tuženika, ima aktivnu procesnu legitimaciju za vođenje ovog postupka.

8. Prvostupanjski sud je našao neosnovanim i tvrdnje tuženika o nepostojanju pravnog interesa za vođenje ovog postupka zato što je riječ o parnici koja je predviđena Stečajnim zakonom, kao posebnim propisom u smislu članka 187. stavka 2. ZPP-a, te da je tužitelj morao pokrenuti ovu parnicu u roku propisanim zakonom, budući da bi se u suprotnom, na temelju članka 267. stavka 1. Stečajnog zakona, smatralo da je odustao od prava na vođenje parnice i ne bi stekao pravo tražiti ispravak tablice utvrđenih i osporenih tražbina na temelju članka 271. stavka 2. Stečajnog zakona. Osnovanost tužiteljeve tražbine prvostupanjski sud je utvrdio uvidom u prijavu tražbine i isprave koje su priložene prijavi i posebno cijeneći okolnost da tuženik ne osporava tužiteljevu tražbinu u ovom postupku, štoviše da je u stečajnom postupku povukao svoje osporavanje. Na temelju takve činjenične i pravne osnove tužbeni zahtjev je prihvaćen kao osnovan.

9. Pravilno je stajalište prvostupanjskog suda o tome da je tužba za utvrđenje tražbine propisana posebnim propisom, pa je tužitelj ovlašten podnijeti takvu tužbu bez potrebe dokazivanja pravnog interesa. U vezi s tim odredba članka 187. stavka 2. ZPP-a je potpuno jasna i ne treba joj nikakvo daljnje tumačenje. Naime, u prvom dijelu te odredbe propisano je

da se tužba za utvrđenje može podići kad je to posebnim propisom predviđeno, a nakon toga se propisuje da tužitelj može podići takvu tužbu ako ima pravni interes za utvrđenje kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa ili kad tužitelj ima kakav drugi pravni interes za podizanje takve tužbe.

10. Pozivanje žalitelja na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Revt-288/2015-2 od 18. listopada 2016. potpuno je pogrešno budući da se ne radi o jednakoj činjeničnoj i pravnoj osnovi. Uz to, navodeći kao relevantan dio sadržaja obrazloženja te odluke, žalitelj svjesno ispušta riječ „ovršnom“ tako da zadržava samo riječ „ispravom“ i time u potpuno pogrešnom svjetlu prikazuje stajalište revizijskog suda o tome da je tužitelj u tome predmetu raspolagao ovršnom ispravom koja mu je omogućavala ostvariti onu pravnu korist koju je u osnovi htio ostvariti tražeći pravnu zaštitu podnesenom kondemnatornom tužbom.

11. Tužitelj u ovoj pravnoj stvari nije raspolagao nikakvim pravnim instrumentom, a posebno ne ovršnom ispravom, na temelju koje je mogao ostvariti svoje pravo na utvrđenje tražbine i slijedom toga ispravak tablice utvrđenih i osporenih tražbina na temelju koje može tu tražbinu ostvariti diobom stečajne mase u stečajnom postupku.

12. Podnesak tuženika od 5. listopada 2020. kojim „vrši otklon osporavanja“ nije i ne može biti takav pravni instrument. Štoviše, takva izjava tuženika dana nakon zaključenja ispitnog ročišta nema pravni značaj. Naime, prema odredbi članka 11. stavka 6. Stečajnog zakona, prijedlozi, izjave i prigovori ne mogu se davati, odnosno podnositi ako se propusti rok, odnosno izostane s ročišta na kojem ih je trebalo dati ili podnijeti, ako tim Zakonom nije drukčije određeno. To znači da se u stečajnom postupku pojedina radnja može poduzeti samo onako kako je to Stečajnim zakonom propisano. U ovom slučaju, da bi njegova izjava o povlačenju osporavanja tužiteljeve tražbine imala pravni učinak, osporavatelj tražbine ju je trebao dati do zaključenja ispitnog ročišta.

13. Prema odredbi članka 260. stavka 1. Stečajnog zakona prijavljene tražbine u stečajnom postupku ispituju se na ispitnom ročištu i samo se na ispitnom ročištu tražbina može osporiti. Kako se tražbina koju su osporili stečajni upravitelj ili neki od stečajnih vjerovnika mora posebno raspraviti, proizlazi da se samo na tom ročištu može i otkloniti osporavanje. Ako osporavanje nije otklonjeno na ispitnom ročištu, utvrđenje osporene tražbine ostvaruje se u parnici na temelju osnove, u iznosu i u isplatnom redu kako je ono naznačeno u prijavi ili na ispitnom ročištu (članak 270. stavak 1. Stečajnog zakona).

14. U tome smislu žalitelj pogrešno tumači odredbu članka 263. Stečajnog zakona ukazujući samo na dio odredbe stavka 1. tog članka da se tražbina smatra utvrđenom ako izjavljeno osporavanje bude otklonjeno zanemarujući dio koji mu prethodi i iz kojeg jasno proizlazi da do priznavanja tražbine zbog otklanjanja osporavanja tražbina može doći samo na ispitnom ročištu, jednako kako je to određeno i za slučaj da je stečajni upravitelj priznao tražbinu i nije je osporio neki od stečajnih vjerovnika.

15. Žalitelj pogrešno tumači i odredbu članka 271. stavka 2. Stečajnog zakona, prema kojoj osoba koja uspije u parnici, odnosno stečajni vjerovnik tražbine čije je osporavanje otklonjeno, može tražiti od suda ispravak tablice iz članka 264. toga Zakona, tako da smatra kako se zadnji dio ove odredbe („stečajni vjerovnik tražbine čije je osporavanje otklonjeno“) odnosi na onu pravnu situaciju koju je u ovom konkretnom slučaju stvorio sam osporavatelj osporavanjem tražbine na ispitnom ročištu i odustajanjem od tog osporavanja nakon što je ispitno ročište dovršeno i doneseno pravomoćno rješenje o utvrđenim i osporenim tražbinama.

16. Suprotno tome, onaj dio odredbe članka 271. stavka 2. Stečajnog zakona na koji se poziva žalitelj, odnosi se na zakonsku presumpciju iz članka 267. stavka 2. Stečajnog zakona koja se primjenjuje onda kada osporavatelj tražbine za koju postoji ovršna isprava ne pokrene parnicu u zakonom propisanom roku (članak 267. stavak 2. Stečajnog zakona) ili kada osporavatelj izgubi parnicu na koju je upućen da dokaže osnovanost svog osporavanja (članak 266. stavak 4. Stečajnog zakona). Tada je osporavanje tražbine otklonjeno i stečajni vjerovnik ima pravo tražiti ispravak tablice ispitanih tražbina. U slučaju osporene tražbine za koju ne postoji ovršna isprava ispravak tablice ispitanih tražbina stečajni vjerovnik može tražiti nakon što pravomoćnom odlukom u parničnom postupku bude utvrđeno da je vjerovnikova tražbina osnovana.

17. Prema tome, naknadno pisano očitovanje osporavatelja da odustaje od osporavanja tražbine ne može utjecati na već doneseno rješenje o utvrđenim i osporenim tražbinama niti se na temelju toga podneska može smatrati da je osporavanje otklonjeno. Stoga je prihvaćanjem tužbenog zahtjeva prvostupanjski sud pravilno primijenio odredbe Stečajnog zakona o utvrđivanju osporenih tražbina.

18. Zaključno valja dodati da su neosnovane tvrdnje žalitelja o tome da je tužitelj zloupotrijebio svoja procesna ovlaštenja. Prije bi se takva kvalifikacija mogla primijeniti na postupanje osporavatelja koji je osporio tužiteljevu tražbinu koju je priznao stečajni upravitelj, da bi nakon što je ispitno ročište dovršeno, sastavljena tablica ispitanih tražbina i doneseno rješenje o utvrđenim i osporenim tražbinama, dostavio podnesak kojim „vrši otklon osporavanja“. Umjesto da nakon pokretanja parnice na koju je tužitelj upućen, prizna tužbeni zahtjev i tako smanji troškove koje je uzrokovao tužitelju svojim neosnovanim osporavanjem tražbine, osporavatelj u ovoj parnici svojim nepravilnim tumačenjem relevantnih odredaba Stečajnog zakona pokušava dokazati kako tužitelj, postupajući po pravomoćnoj sudskoj odluci o upućivanju na parnicu, zloupotrebljava svoja procesna ovlaštenja.

19. Suprotno žalbenim navodima, prvostupanjski sud je pravilnom primjenom odredbe članka 156. stavka 2. ZPP-a naložio žalitelju, kao osporavatelju tražbine, koji u ovoj parnici nastupa u ime i za račun stečajnog dužnika, da tužitelju nadoknadi troškove ovog parničnog postupka. Žalitelj je te troškove uzrokovao svojom krivnjom budući da je radi otklanjanja neosnovanog osporavanja tražbine tužitelj morao pokrenuti ovu parnicu. Pravilno je odlučeno i o visini priznatih troškova primjenom članka 155. ZPP-a.

20. Kako ne postoje razlozi na koje ukazuje žalitelj, a ni oni na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, tuženikova žalba je odbijena kao neosnovana i prvostupanjska presuda potvrđena na temelju odredbe članka 368. stavka 1. ZPP-a.

Zagreb, 12. studenog 2024.

Predsjednik vijeća

Raoul Dubravec